

Таким образом гендерный анализ проблем защиты семейных прав в Российской империи в XIX ст. свидетельствует о том, что законодатель предпринимает меры, направленные в первую очередь на защиту семейных прав жены в браке (ответственность за похищение замужней женщины). Хотя следует отметить, что случай гендерной дискриминации прослеживается. Развод был невозможным для женщины и она была полностью зависима от мужа (абсолютная власть мужа над женой).

Василенко А. М.

Національний університет «Одеська юридична академія», асистент кафедри історії держави і права, кандидат юридичних наук

УКРАЇНЬСЬКА ДІАСПОРА В КАНАДІ В КОНТЕКСТІ ПРАВОВИХ ПИТАНЬ ІМІГРАЦІЇ ТА ГРОМАДЯНСТВА

Сьогодні більшість країн світу, в тому числі й Канада, характеризується національним різноманіттям. Політика денатуралізації і депортації в ній безпосередньо вплинула на формування законодавства з імміграції та громадянства. Робіт, присвячених історико-правовій генезі імміграції та громадянства в Канаді небагато. Впродовж останніх двох сторіч «чотири хвилі» імміграції українців до Канади поруч з іншими етнічними групами зробили свій значний внесок в побудову однієї з найуспішніших країн світу. Разом зі створенням Канади як Домініону виникло питання регламентації іммігрантів, умов заселення, проходження карантину тощо. А це все вимагало законодавчих кроків, які все ж таки робилися владою. Однак до 1947 року практично не було ніякого юридичного закріплення канадського громадянства. Не дивлячись на те, що фактично федеральна держава Канада була проголошена в 1867 р., перший Закон «Про канадське громадянство» вступив в силу тільки в 1947 р. До цього моменту всі народжені або ті, що натуралізуються в країні вважалися британськими підданими, що постійно проживають в Канаді. Закон провів чітке розмежування між канадськими громадянами по народженню або натуралізації та британськими підданими, громадянами Канади, чого не було раніше, а також визначив порядок набуття канадського громадянства.

В Канаді перший акт, офіційно ідентифікувавши іммігрантів був прийнятий лише в 1910 році (Акт «Про імміграцію» 1910 р.), що було пов'язано з бажанням уряду населити Західну Канаду. Акт «Про імміграцію» 1910 року виключав з імміграції до Канади неспроможних до роботи осіб та осіб, «недружелюбних» до британців і французів національностей, до яких в той час відносилися народи Австро-Угорської імперії. Акт «Про натуралізацію» 1914 р. та наступний Канадський Акт «Про співвітчизників» 1921 р. були розроблені тільки для того, щоб надати Канаді членство в Міжнародному Суді та дозволити їй брати участь в Лізі Націй. Акт «Про імміграцію» 1952 р. надавав міністрові Канади такі характеристики як національність, громадянство, етнічна група, заняття, класова або географічна область походження, але потрібна була готовність асимілюватися або прийняти на себе обов'язки (відповідальність) громадянства, що значно поширило можливості, в тому числі, й українців на легальну імміграцію. Акт «Про імміграцію та

захист біженців» 1976 р. встановив, що «завданням імміграції є збагачення та підсилення культурної та соціальної основи Канади, зважаючи на її федеральну і двомовну ознаку». Цей Закон встановив, що «завданням імміграції є збагачення та підсилення культурної та соціальної основи Канади, зважаючи на її федеральну і двомовну ознаку». Наступні законодавчі зміни щодо імміграції (2001, 2007 роки) (Immigration and Refugee Protection Act, 2001, 2007) відбулися, коли Україна вже стала незалежною. У 1977 р. був прийнятий новий Закон «Про канадське громадянство» (Акт С-29), який в своїй основі діє і на теперішній час зі змінами до нього, прийнятими в 2009 році при активній участі української діаспори. Закон «Про канадське громадянство» лежить в основі чинного законодавства і зачіпляє також інтереси української діаспори. Законом передбачалась відповідальність за подання підроблених або фальшивих документів, дачу помилкових свідчень, підробку сертифікатів і порушення закону. За Законом особи, що втратили канадське громадянство можуть відновити його, якщо стосовно них не існує чинного указу про висилку з Канади або указу про визнання їх загрозою для безпеки країни, або про визнання їх підозрюваними в кримінальній діяльності. Більш повно процедурні питання визначаються підзаконними актами. Завдяки українській діаспорі в 2009 році в цей Закон були внесені зміни для привабливості канадської імміграції певній категорії емігрантів.

Як відомо, до розвалу СРСР емігрувати з його території було вкрай важко, а особливої уваги проблема імміграції українців Канади набула в період після проголошення Україною незалежності, коли залізна завіса припинила своє існування і було започатковане вільне пересування. В той час актуалізувалися питання воз'єднання родин та покращення умов легального в'їзду українців до Канади. Реалізацію проектів покращення імміграційних умов для українців українська діаспора провадила через аналітику існуючого законодавства, де виокремлює свої зауваження та побажання. Аналізуючи ухвалений Палатою громад Законопроект С-11 (Акт «Про імміграцію та охорону біженців» від 2001 р.), представники української діаспори висловили занепокоєння щодо окремих положень документу, зокрема тих, які стосуються критерію відбору майбутніх іммігрантів, які можуть негативно вплинути на українську імміграцію. У жовтні 2001 р. українська діаспора надіслала до всіх сенаторів заяву з рекомендаціями поправок до окремих положень законопроекту. В результаті, законопроект С-11 був остаточно прийнятий і включав ряд побажань представників української діаспори.

У 2002 р. українська діаспора підготувала меморандум до канадського керівництва в якому висвітлила перелік своїх побажань та рекомендацій з питань покращення імміграційного регламенту для українців. Новий імміграційний регламент був прийнятий 14 червня 2002 р. Він частково включив подані рекомендації української діаспори, а саме: регламент має меншу зворотню силу; частково враховане наукове визнання еквівалентності дипломів; рівень необхідних фінансових фондів для поселення в Канаді залишився незмінним. Більш того, через наполягання української діаспори федеральний уряд вніс новий законопроект про громадянство, врахувавши, що перед законом всі рівні: як народженні, так і натуралізовані в Канаді. Такий закон було прийнято в 2009 році. Він виправив чинний Акт «Про канадське громадянство»: замінив де-які правила для надання канадського громадянства. Закон надав канадське громадянство певним особам, в тому числі і народженим поза Канадою або втратившим його. Такі особи можуть зараз стати канадськими громадянами автоматично за заявою.